

David Rees AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Biliau Diwygio
Senedd Cymru

16 Hydref 2023

Annwyl Gadeirydd,

Diolch i chi am wahoddiad eich Pwyllgor i gymryd rhan mewn sesiwn tystiolaeth lafar ddydd Iau 26 Hydref 2023, ac am eich gwahoddiad i gyflwyno tystiolaeth ysgrifenedig cyn y sesiwn. Amgaeaf fy nhystiolaeth ysgrifenedig.

Edrychaf ymlaen at drafod y materion hyn ymhellach gyda'r Pwyllgor ar 26 Hydref.

Yn gywir,

Y Wir Anrhydeddus Elin Jones AS
Y Llywydd

CC Mick Antoniw, Cwnsler Cyffredinol

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu yn Saesneg / We welcome correspondence in Welsh or English

Senedd Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

 llywydd@senedd.cymru
 0300 200 7403

Welsh Parliament
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

 llywydd@senedd.wales
 0300 200 7403

Atodiad A: Rolau a Chyfrifoldebau

Y Llywydd

Mae gan y Llywydd ystod o gyfrifoldebau mewn perthynas â'r broses ddeddfwriaethol, gan gynnwys (ymysg pethau eraill) penderfynu a yw Bil yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, pennu cwestiynau ynghylch ei gwmpas, a dewis gwelliannau.

Er mwyn sicrhau didueddrwydd y Llywydd wrth gyflawni ei swyddogaethau, nid yw'r Llywydd yn trafod rhinweddau neu ddiffyg rhinweddau Bil Llywodraeth Cymru a/neu ei ddarpariaethau tra ei fod yn destun craffu gerbron y Senedd.

O ystyried bod darpariaethau Bil Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau) yn ymwneud â'r Senedd, mae'r Llywydd yn bwriadu gwneud sylwadau ynghylch darpariaethau'r Bil o ran eu cymhwysiad ymarferol a'r effaith bosibl yng nghyd-destun y Senedd.

Fel Cadeirydd Comisiwn y Senedd, ac fel Cadeirydd y Pwyllgor Busnes, mae'r Llywydd yn cymryd rhan lawn yn y gwaith o gyflawni cyfrifoldebau'r cyrff hyn mewn perthynas â'r Bil.

Comisiwn y Senedd

Mae gan Gomisiwn y Senedd bedair rôl mewn perthynas â Bil Llywodraeth Cymru.

1. Rhanddeiliad sylweddol

Mae Comisiwn y Senedd yn rhanddeiliad sylweddol, o ystyried goblygiadau'r Bil i'r Comisiwn a'r cyrff y mae'n eu cefnogi. Yn y rôl hon, mae wedi ymateb i gais Llywodraeth Cymru am ei hamcangyfrif gorau o'r goblygiadau cost i Gomisiwn y Senedd sy'n deillio o'r Bil.

2. Cefnogi gwaith craffu

Mae Comisiwn y Senedd yn sicrhau bod y Senedd yn cael yr un lefel uchel o gefnogaeth ar gyfer gwaith craffu ar y Bil hwn ag y mae'n ei ddarparu ar gyfer holl Filiau Llywodraeth Cymru.

3. Paratoi yn ofalus

Mae Comisiwn y Senedd yn paratoi'n ofalus ar gyfer y posibilrwydd o ddiwygio'r Senedd, fel y gall ymateb yn gyflym i ganlyniad y broses o graffu ar y Bil. Os bydd y Bil yn cael Cydsyniad Brenhinol, bydd y gwaith paratoi hwn yn dwysáu i sicrhau bod ystâd y Senedd a gwasanaethau a ddarperir gan y Comisiwn yn barod i ymateb i anghenion Seithfed Senedd sy'n fwy o faint. Mae hyn yn cynnwys cefnogi'r Comisiwn, y Pwyllgor Busnes a'r Bwrdd Taliadau Annibynnol yn eu hymateb.

4. Cyfathrebu newid

Os bydd y Bil yn cael Cydsyniad Brenhinol, mae Comisiwn y Senedd yn barod i chwarae ei ran, ochr yn ochr â'r gymuned etholiadol ehangach, i gyfathrebu ynghylch y newidiadau etholiadol a gaiff eu deddfu.

Y Pwyllgor Busnes

Yn ogystal â chyflawni ei rôl arferol yn y broses ddeddfwriaethol, bu'r Pwyllgor Busnes yn ystyried nifer o argymhellion yn deillio o Adroddiad y Pwyllgor Diben Arbennig ar Ddiwygio'r Senedd a [chyhoeddodd](#) ei farn cyn i'r Bil gael ei ddrafftio, er mwyn llywio gwaith Llywodraeth Cymru.

Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi bod nifer o'r darpariaethau yn y Bil wedi'u drafftio yn seiliedig ar farn y Pwyllgor Busnes.

Atodiad B: Sylwadau ar ddarpariaethau'r Bil

Adran 3: Etholiadau cyffredinol cyffredin: pa mor aml

Mae'n bosibl y bydd y Pwyllgor am ymchwilio i'r effaith y byddai'r ddarpariaeth hon yn ei chael ar y rhyngweithio rhwng dyddiadau etholiadau'r Senedd a hyd cyfnod deiliaid swyddi cyhoeddus sy'n dod o fewn cylch gwaith y Senedd ac sydd wedi'u nodi yn ei statudau sefydlu, fel Archwilydd Cyffredinol Cymru, ac aelodau o'r Bwrdd Taliadau Annibynnol.

Er enghraifft, caiff yr Archwilydd Cyffredinol fod yn y swydd am uchafswm o 8 mlynedd. Felly, er bod etholiadau'r Senedd yn cael eu cynnal bob pum mlynedd, mae penodiad yr Archwilydd Cyffredinol wedi'i wahanu'n naturiol o etholiadau'r Senedd. Fodd bynnag, pe bai etholiadau'r Senedd yn cael eu cynnal bob 4 blynedd, mae'n bosibl y byddai'r arwahanrwydd naturiol hwn yn lleihau rhywfaint.

Adran 6: Anghymhwysu rhag bod yn Aelod o'r Senedd neu'n ymgeisydd

Heb wneud unrhyw sylw ar rinweddau'r amcan polisi y tu ôl i'r ddarpariaeth hon, mae ganddo effaith ymarferol bosibl mewn perthynas ag anghymhwysu Aelod presennol, ac efallai y bydd y Pwyllgor yn dymuno archwilio iddi.

O dan adran 16 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, mae person yn cael ei anghymhwysu rhag bod yn Aelod o'r Senedd, a rhag bod yn ymgeisydd i fod yn Aelod o'r Senedd, os yw'r person hwnnw'n dod o fewn unrhyw un o'r categorïau o bersonau neu swyddi a restrir yn Atodlen 1A i'r Ddeddf.

Mae'r Bil yn diwygio Atodlen 1A i anghymhwysu hefyd person nad yw wedi'i gofrestru ar y gofrestr etholwyr llywodraeth leol mewn cyfeiriad o fewn un o etholaethau'r Senedd.

Os yw Swyddog Canlyniadau Etholiadol wedi penderfynu nad yw person bellach yn preswyllo mewn cyfeiriad, ac felly nad yw'n bodloni'r amodau ar gyfer cofrestru bellach, rhaid i Swyddog Cofrestru Etholiadol ddileu cofnod y person o'r gofrestr.

Daw dilead i rym pan gyhoeddir hysbysiad o newid, neu pan gyhoeddir cofrestr etholiadol ddiwygiedig, pa un bynnag sydd gyntaf.

Yn gyffredinol, cyhoeddir hysbysiadau o newid i'r gofrestr ar ddiwrnod cyntaf y mis nesaf. Fodd bynnag, pe bai'r dyddiad hwnnw'n llai na 14 diwrnod, byddai'r hysbysiad yn cael ei gyhoeddi ar ddiwrnod cyntaf y mis canlynol.

Unwaith y daw'r dilead i rym, byddai Aelod o'r Senedd yn peidio â bod ar y gofrestr etholwyr llywodraeth leol. O ganlyniad, o dan y Bil fel y'i drafftwyd, byddai'n dod o fewn y categorïau o bersonau a restrir yn Atodlen 1A i Ddeddf Llywodraeth Cymru, a byddai'n cael ei anghymhwysu rhag bod yn Aelod o'r Senedd.

Caiff person apelio i'r Llys Sirol yn erbyn penderfyniad i'w dynnu oddi ar y gofrestr. Rhaid i apelau gael eu gwneud o fewn 14 diwrnod calendr ar ôl dyddiad y penderfyniad i dynnu'r person oddi ar y gofrestr (yn hytrach na'r dyddiad y daw'r dilead i rym).

Mae effaith apêl yn aneglur. Yn benodol, nid yw'n glir a yw apêl yn cael yr effaith o atal y cam dileu o'r gofrestr hyd nes y bydd wedi cael ei hystyried gan y Llys Sirol.

Ar sail [canllawiau'r](#) Comisiwn Etholiadol, yn ôl pob golwg nid dyna'r drefn. Mae'r canllawiau ond yn ystyried apelau o safbwynt person sydd eisoes wedi'i ddileu o'r gofrestr. Mae hyn yn awgrymu y byddai apêl lwyddiannus yn arwain at berson yn cael ei roi yn ôl ar y gofrestr, ond ni fyddai'n cael yr effaith o'i atal rhag cael ei ddileu yn y lle cyntaf.

Gellir rhagweld felly y gallai statws cymhwysedd Aelod fod yn ansicr rhwng penderfyniad Swyddog Cofrestru Etholiadol, a chanlyniad unrhyw apêl sy'n mynd rhagddi. Fodd bynnag, efallai na fydd hyn yn gwneud unrhyw wahaniaeth ymarferol o ystyried effaith anghymhwysu.

O dan adran 18(3) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, effaith anghymhwysu yw bod y person yn peidio â bod yn Aelod o'r Senedd fel bod sedd y person yn wag. Hyd yn oed os caiff yr unigolyn ei roi yn ôl ar y gofrestr, yn dilyn apêl, erbyn hynny byddai eisoes wedi peidio â bod yn Aelod a bydd y sedd wedi'i llenwi gan rywun arall.

Nid yw'r Bil yn caniatáu ar gyfer dychwelyd i'r Senedd o dan yr amgylchiadau hyn.

Fel y penderfynwyd yn flaenorol, mae'r Llywydd yn fodlon bod y ddarpariaeth hon, fel y'i drafftwyd, yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd. Fodd bynnag, wrth ystyried y ddarpariaeth hon, efallai y bydd y Pwyllgor yn dymuno rhoi ffocws penodol i unrhyw oblygiadau Hawliau Dynol. Er enghraifft, o dan Erthygl 3, Protocol 1 y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol, yn gyffredinol mae gan unigolion hawl i sefyll mewn etholiad.

Efallai y byddai'n ddefnyddiol hefyd i'r Pwyllgor nodi'r cefndir i'r newidiadau i Ddeddf Senedd ac Etholiadau Cymru 2020 a gyflwynwyd yn Neddf Llywodraeth Cymru ar anghymwysu Aelod o'r Senedd. Cyflwynwyd y newidiadau hyn mewn ymateb i adroddiad Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol y Pedwerydd Cynulliad ar anghymwysu ym mis Gorffennaf 2014. Gwnaeth y Pwyllgor argymhell cyfres o egwyddorion i danategu anghymwysu rhag bod yn aelod o'r Cynulliad, fel yr oedd yn cael ei alw bryd hynny.

Mae Deddf Llywodraeth Cymru bellach yn gwahaniaethu rhwng yr amgylchiadau sy'n rhwystr rhag bod yn ymgeisydd i'r Senedd a'r swyddi sy'n rhwystr rhag bod yn Aelod o'r Senedd, ond nid rhag bod yn ymgeisydd. Mae'r olaf o'r uchod yn swyddi a allai arwain at wrthdaro buddiant pe byddai person yn Aelod o'r Senedd ond lle mae modd

ymddiswyddo o'r swydd sy'n achosi'r gwrthdaro cyn tyngu'r llw, neu gadarnhau teyrngarwch.

Gwneir darpariaeth arbennig mewn perthynas ag aelodau o Dŷ'r Arglwyddi. Ni fydd aelodau o Dŷ'r Arglwyddi yn cael eu hanghymhwyso os byddant yn cael caniatâd i fod yn absennol ohono. Mae'r Ddeddf yn egluro y bydd yr esemptiad rhag anghymhwyso yn gymwys os byddant yn gwneud cais am ganiatâd i fod yn absennol o'r Tŷ hwnnw o fewn 8 diwrnod i'w hethol ac yn darparu copi o'r cais i Glerc y Senedd. Nid yw'r esemptiad yn dibynnu ar Aelodau'n cael caniatâd i fod yn absennol, ond yn hytrach ar wneud cais i fod yn absennol, rhag ofn y bydd oedi yn y broses o gymeradwyo cais am ganiatâd i fod yn absennol.

Adran 7: Adolygiad o'r posibilrwydd o rannu swyddi sy'n ymwneud â'r Senedd ac Adran 19: Adolygiad o weithrediad y Ddeddf etc. ar ôl etholiad cyffredinol 2026

Heb gynnig barn ar rinweddau'r darpariaethau hyn, gellir gweld ei bod yn anarferol gosod dyletswydd statudol ar Lywydd, gyda golwg ar geisio cydsyniad Senedd yn y dyfodol i sefydlu Pwyllgor Senedd.

Nodir nad yw'r darpariaethau yn adrannau 7 a 19 o reidrwydd yn arwain at unrhyw gamau ar wahân i'r Llywydd yn cyflwyno cynnig h.y. bydd y Seithfed Senedd yn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r camau gweithredu eraill a nodir yn y ddarpariaeth ai peidio.

Efallai yr hoffai'r Pwyllgor Biliau Diwygio ystyried:

- ai dyma'r ffordd fwyaf priodol o gyflawni amcan polisi Llywodraeth Cymru sy'n sail i'r darpariaethau hyn;
- a yw'n briodol i'r Weithrediaeth gynnig gosod dyletswydd ar unrhyw ddeiliad swydd yn y Senedd yn y dyfodol mewn perthynas â sefydlu pwyllgorau'r Senedd, yn enwedig pan fyddant yn ymwneud ag ystyried materion polisi neu waith craffu ôl-ddeddfwriaethol ar ddeddfwriaeth Llywodraeth Cymru;
- effaith y posibilrwydd o sefydlu dau o bwyllgorau'r Senedd ar swyddogaeth y Pwyllgor Busnes o ran penderfynu ar strwythur ac amserlenni pwyllgorau'r Seithfed Senedd a sut, pe bai'n cael ei gytuno, y byddai'n effeithio ar y nod o gynyddu capasiti pwyllgorau'r Seithfed Senedd o ran craffu;
- natur ragnodol y ddarpariaeth mewn perthynas â'i dasg, amseriad yr adolygiad arfaethedig o dan adran 19, a'r amserlen ar gyfer ei chwblhau.

Gellir gwneud y sylwadau pellach a ganlyn mewn perthynas ag adran 19:

- Pe bai'r Seithfed Senedd yn gwrthod y cynnig y mae'n ofynnol i'r Llywydd ei gyflwyno i gychwyn adolygiad, nid oes gofyniad i adolygiad gael ei gynnal o gwbl.
- Mae enghreifftiau o ddeddfwriaeth etholiadol arall yn gosod dyletswydd ar y weithrediaeth (sef Gweinidogion Cymru yng nghyd-destun Cymru) i adolygu eu deddfwriaeth diwygio etholiadol.
- Mae gan y Comisiwn Etholiadol ddyletswydd i adrodd ar Etholiadau'r Senedd a gall Gweinidogion Cymru ofyn iddo gyflwyno adroddiad ar faterion eraill sy'n ymwneud ag etholiadau datganoledig Cymru o fewn amserlenni penodedig.

Atodiad C: Gwaith perthnasol y Pwyllgor Busnes a Chomisiwn y Senedd **Rôl/cyfraniadau Comisiwn y Senedd yn ystod cyfnod datblygu'r Bil**

Ym mis Rhagfyr 2022, gofynnodd y Prif Weinidog i Gomisiwn y Senedd ddarparu gwybodaeth graidd yn ymwneud â'r goblygiadau ariannol cynigion Llywodraeth Cymru ar gyfer diwygio'r Senedd i Gomisiwn y Senedd.

Yn dilyn y cais hwn, gwnaeth y Comisiwn ddatblygu a chytuno ar set o ragdybiaethau cyffredin, yn seiliedig ar ddau senario, y gellid datblygu amcangyfrifon ohonynt; datblygwyd y tybiaethau cyffredin wrth ymgynghori â'r Pwyllgor Busnes a'r Bwrdd Taliadau Annibynnol, o ystyried eu bod yn ymwneud â materion a oedd yn dod o fewn eu cylch gwaith a'u swyddogaethau penodol, yn ogystal â swyddogaethau'r Comisiwn.

O ran amcangyfrifon costau staff Comisiwn y Senedd a chostau nad ydynt yn ymwneud â staff, casglwyd gwybodaeth gan bob Gwasanaeth. Cafodd y rhain eu hadolygu ar y cyd gan y Tîm Arwain a'r Bwrdd Gweithredol. Ar yr un pryd, modelwyd amcangyfrifon cost y Penderfyniad ar draws y ddau senario, yn seiliedig ar Benderfyniad 2022-23.

Gwnaeth Comisiwn y Senedd ystyried a chytuno ar yr amcangyfrifon cost a'u hanfon at Lywodraeth Cymru ar ddiwedd mis Mawrth 2023. Ar ôl eu cyflwyno, bu deialog barhaus rhwng swyddogion Llywodraeth Cymru a oedd yn datblygu'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol a swyddogion Comisiwn y Senedd a oedd wedi arwain y gwaith o gasglu'r amcangyfrifon costau, er mwyn sicrhau bod Llywodraeth Cymru wedi deall yr amcangyfrifon cost a gyflwynwyd i'r lefel ofynnol ar gyfer eu Hasesiad.

Yn ystod y cam hwn, ac ar gais Llywodraeth Cymru, cafodd costau eu haddasu i adlewyrchu tymhorau pedair blynedd y Senedd ac i addasu amcangyfrifon cost Comisiwn y Senedd i gydymffurfio â methodoleg Asesiad Effaith Rheoleiddiol Llywodraeth Cymru.

Gwnaeth y Prif Weinidog gyflwyno'r ffigurau terfynol a oedd i'w defnyddio yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn ysgrifenedig i'r Comisiwn ym mis Awst 2023 cyn i'r Bil gael ei gyflwyno.

Gwaith perthnasol y Pwyllgor Busnes

Mae rhaglen waith weithdrefnol bresennol y Pwyllgor Busnes yn cynnwys cynnig iddo ystyried a ddylid gwneud newidiadau i'r Rheolau Sefydlog i hwyluso rhannu swyddi rhwng Aelodau mewn rolau penodol, megis rôl cadeirydd pwyllgor. Codwyd hyn mewn argymhelliad a wnaed gan y Pwyllgor Diben Arbennig ar Ddiwygio'r Senedd. Ar hyn o bryd mae'r Pwyllgor Busnes yn bwriadu dechrau gweithio ar y mater hwn yn gynnar yn 2024.

Mae'r Pwyllgor Busnes hefyd yn bwriadu dechrau ystyried yr opsiynau ar gyfer gwaith a fydd yn angenrheidiol, os bydd y Bil yn mynd yn ei flaen, i adolygu'r Rheolau Sefydlog, gweithdrefnau eraill, strwythur busnes y Senedd a chanllawiau cysylltiedig cyn etholiad 2026.

Gwaith paratoi gan Gomisiwn y Senedd

Heb achub y blaen ar benderfyniad y Senedd ynghylch a fydd y Bil yn mynd rhagddo, mae Comisiwn y Senedd wedi gorfod dechrau paratoi ar gyfer y posibilrwydd o Ddiwygio'r Senedd, fel arall ni fyddai mewn sefyllfa i gyflawni'r newidiadau sylweddol y bydd angen eu cyflawni (os caiff y Bil ei basio) mewn pryd ar gyfer Etholiad y Senedd yn 2026.

O ystyried maint y newid, mae'r Bwrdd Gweithredol wedi cadw rheolaeth gyffredinol ar y portffolio o waith sydd ei angen i baratoi ar gyfer Diwygio'r Senedd. I'w gefnogi gyda'i waith, mae'r Bwrdd Gweithredol wedi sefydlu dwy raglen.

Sefydlwyd **Rhaglen Diwygio'r Senedd** i gydgyssylltu cymorth a chyngor a gaiff eu darparu i alluogi Comisiwn y Senedd, y Pwyllgor Busnes, y Bwrdd Taliadau Annibynnol, Fforwm y Cadeiryddion, a'r Llywydd i gyflawni'r gwaith y mae angen iddynt ei wneud i baratoi ar gyfer busnes seneddol yn y Seithfed Senedd, gan sicrhau eu bod i gyd yn deall gwaith ei gilydd tra'n parchu annibyniaeth pob corff.

Bydd y Rhaglen Diwygio'r Senedd yn cydlynu'r cymorth a chyngor a ddarperir gan Gomisiwn y Senedd i sicrhau:

- y gellir cwblhau'r holl baratoadau gweithdrefnol angenrheidiol i ganiatáu i'r Seithfed Senedd weithredu ar ôl etholiadau'r Senedd yn 2026;
- y gall y Bwrdd Taliadau Annibynnol roi ei Benderfyniad ar gyfer y Seithfed Senedd ar waith yn unol â'i raglen waith strategol;
- y gall Comisiwn y Senedd ymateb i unrhyw broblemau y bydd yn dymuno ymateb iddynt cyn, a/neu yn ystod hynt Bil Diwygio'r Senedd.
- y gall Comisiwn y Senedd ddarparu gwasanaethau Busnes y Senedd sydd â'r capasiti, y gallu a'r hyblygrwydd i ymateb i ofynion y Seithfed Senedd; ac
- y gall y Seithfed Senedd wneud penderfyniadau gwybodus ynghylch ffurf ei busnes seneddol cyn gynted ag y bydd ei thymor yn dechrau.

Mae'r **Rhaglen Ffyrdd o Weithio** yn rhaglen sydd â chylch gwaith ehangach na phrosiectau sy'n ymwneud â Diwygio'r Senedd yn unig, ond sydd â phrosiectau Siambr 2026 a Thŷ Hywel 2026 o fewn ei chyfrifoldebau (h.y. y prosiectau a sefydlwyd i gyflawni'r gwaith cyfalaf sy'n ofynnol i ddarparu ar gyfer cynnydd yn nifer yr Aelodau o'r Senedd ar ystâd y Senedd).

Mae gan Bwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg y Senedd eitem agenda sefydlog ar gyfer Diwygio'r Senedd.

O ystyried y cyd-ddibyniaethau sy'n bodoli rhwng rôl Comisiwn y Senedd wrth baratoi ar gyfer cynigion Llywodraeth Cymru ar gyfer Diwygio'r Senedd, a chyfrifoldeb Llywodraeth Cymru am roi ei deddfwriaeth ar waith, yn enwedig y trefniadau etholiadol y mae angen eu rhoi ar waith cyn Etholiad y Senedd yn 2026, mae Bwrdd ar y Cyd rhwng Comisiwn y Senedd a Llywodraeth Cymru wedi'i sefydlu ar lefel swyddogion i rannu gwybodaeth briodol a chynorthwyo gyda phrosesau rheoli risg priodol.

Mae Comisiwn y Senedd yn aelod o Fwrdd Cyflawni Diwygio Etholiadol y Senedd Llywodraeth Cymru. Dyma fforwm ar lefel swyddogion Llywodraeth Cymru ar gyfer ymgysylltu â rhanddeiliaid allweddol y mae'r Bil yn effeithio arnynt.

Rôl Comisiwn y Senedd o ran addysgu ac ymgysylltu â'r cyhoedd am y systemau presennol a/neu systemau arfaethedig ar gyfer ethol Aelodau o'r Senedd

Mae Comisiwn y Senedd wedi datblygu cynlluniau cynnar, lefel uchel i addysgu ac ymgysylltu â'r cyhoedd ynglŷn â'r newidiadau a gynigir yn y Bil Aelodau ac Etholiadau. Bydd gwaith yn parhau i ddatblygu'r cynlluniau hyn wrth i'r Bil fynd rhagddo.

Y brif gynulleidfa darged fydd y rhai sy'n ymgysylltu'n llai yn wleidyddol, gyda ffocws ar y rhai sy'n pleidleisio am y tro cyntaf (pobl ifanc rhwng 14 a 20 oed), grwpiau ethnig leiafrifol, ardaloedd economaidd-gymdeithasol isel ac ardaloedd lle mae'r nifer sy'n pleidleisio yn isel.

Rhoddir blaenoriaeth i weithio mewn partneriaeth â grwpiau a rhanddeiliaid allweddol, er enghraifft Llywodraeth Cymru a'r Comisiwn Etholiadol. Mae gwaith i wneud y cysylltiadau hyn eisoes ar y gweill a bydd yn sicrhau eu bod yn ategu eu gwaith ei gilydd yn hytrach na'i ddyblygu, gan geisio cydweithio lle bo'n briodol.

Ar ôl i'r deddfwriaeth gael ei phasio, os bydd hyn yn digwydd, bydd timau Cyfathrebu ac Ymgysylltu'r Comisiwn yn adlewyrchu newidiadau Diwygio'r Senedd ac yn ymgorffori gweithgareddau perthnasol yn ei waith cynllunio ar gyfer yr ymgyrch etholiadol, gwasanaethau addysg gan gynnwys diweddarau ei adnoddau addysgol, ei weithgareddau ymgysylltu â'r cyhoedd ar ystâd y Senedd ac oddi ar y safle, a gwaith ymgysylltu â'r cyfryngau.

